

VN-COMITÉ: NEDERLANDSE OVERHEID LAAT MENSEN MET EEN BEPERKING IN DE KOU STAAN

Posted on 11 september 2024 by Marije

De Verenigde Naties maakt zich grote zorgen over de achtergestelde positie van mensen met een beperking in Nederland (inclusief Caribisch Nederland).

Category: [VN-verdrag](#)

Tag: [Mensenrechten](#)

Overheid maakt onvoldoende werk van mensenrechten

Het VN-rapport bevat een vlijmscherpe analyse van de Nederlandse situatie, acht jaar na de invoering van het VN-verdrag Handicap. Deze analyse is in lijn met onze bevinding dat er al jaren sprake is van achteruitgang. Het rapport bevat een groot aantal aanbevelingen aan de Nederlandse overheid. Het comité geeft aan dat alle aanbevelingen van groot belang zijn, en geeft drie onderwerpen extra nadruk:

- Alle wetgeving moet opnieuw worden bekeken en in lijn gebracht met het VN-verdrag.
- Alle vormen van gedwongen zorg in de gehandicaptenzorg, jeugdzorg en GGZ moeten worden gestopt.
- De overheid moet grote stappen zetten naar inclusief onderwijs.

Het VN-comité vindt dat er onaanvaardbare verschillen bestaan binnen en tussen gemeenten en roept daarom op tot duidelijke landelijke normen die ook lokaal worden gehandhaafd.

Verder dringt het comité aan: maak een plan waarin je alle vormen van institutionalisering vervangt door voldoende ondersteuning in de eigen gemeenschap. Dat betekent dat alle mensen met een beperking gewoon in de eigen gemeenschap moeten kunnen wonen, werken, naar school gaan en het recht hebben om met voldoende ondersteuning eigen keuzes te maken.

Ook is het comité kritisch over de Nationale Strategie die Nederland begin dit jaar presenteerde. Die strategie omvat namelijk niet de volledige reikwijdte van het verdrag.

Wat vindt leder(in)?

Eindelijk wordt de overheid kritisch aangesproken op haar tekortschietende beleid voor mensen met een beperking, en op haar verantwoordelijkheid voor de gevolgen daarvan in het leven van mensen. Het VN-comité is de hoogste autoriteit op het toezien hoe landen het VN-verdrag Handicap implementeren. Het verschenen rapport is een erg belangrijke erkenning en een steun in de rug voor mensen met een beperking en hun belangenorganisaties, waaronder leder(in).

Wij dringen erop aan dat de overheid deze aanbevelingen uiterst serieus neemt en uitvoert. Dit moet niet alleen onderdeel zijn van het aankomende regeerprogramma, maar ook leidend binnen de Nationale Strategie en bijbehorende werkagenda's. Om de achteruitgang in de positie van mensen met een beperking te stoppen, pleiten we voor:

1. **Invoering van landelijke normen voor het sociaal domein en handhaving:** er moet strikte handhaving plaatsvinden om ervoor te zorgen dat alle gemeenten de rechten van mensen met een beperking naleven en voldoen aan dezelfde minimale standaarden voor zorg,

ondersteuning en participatie in de maatschappij.

2. **Verplichte inspraak en structurele betrokkenheid:** gemeenten moeten wettelijk verplicht worden om mensen met een beperking, hun naasten en hun vertegenwoordigende organisaties actief te betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid. Daarvoor is het ook noodzakelijk dat ambtenaren structureel worden getraind op het gebied van de rechten van mensen met een beperking, en dat participatie van mensen met een beperking wordt gefaciliteerd en gecompenseerd.
3. **Nationale brede verantwoordelijkheid:** het VN-verdrag handicap gaat niet alleen over zorg en ondersteuning. Hoewel er binnen de zorg nog veel moet gebeuren, roept Ieder(in) het volledige kabinet op, nadrukkelijk ook de bewindspersonen van andere ministeries zoals BZK, OCW, J&V, I&W en SZW, zich deze kabinetsperiode in te zetten voor het wegnemen van de achterstelling en de drempels die een gelijkwaardige positie in de samenleving in de weg staan.
4. **Strikte monitoring:** breng structureel de situatie op alle levensdomeinen van mensen met een beperking in kaart, met aandacht voor extra kwetsbare groepen zoals vrouwen, kinderen, LHBTQIA+ en mensen van kleur. Het is nodig dat de Rijksoverheid zelf die data verzamelt. Gemeentes moeten worden verplicht om daaraan mee te werken.

De tijd van vrijblijvendheid is voorbij. Ieder(in) blijft aandringen op een fundamentele herziening van het overheidsbeleid en de uitvoering daarvan op lokaal niveau, zodat de rechten van mensen met een beperking niet langer afhankelijk zijn van hun postcode.

Meer weten over het VN-rapport?

Op dit moment is er alleen een [Engelse versie van het rapport](#). De overheid zorgt op korte termijn voor een Nederlandse vertaling en wij hebben het ministerie van VWS ook om een vertaling in Nederlandse Gebarentaal en een samenvatting in eenvoudige taal gevraagd. Uiterlijk in 2030 moet Nederland weer aan het comité rapporteren over de voortgang.

Volgende week volgt op de Ieder(in) website een uitgebreidere analyse van het rapport van het comité.

